

Vebinar za zemlje kandidate za članstvo u EU: Ključna dešavanja na polju učenja na radu (WBL) od samita u Rigi

Evropska alijansa za prakse

— 4. septembar 2020.

U novoj normalnosti, Evropska fondacija za obuku (ETF) i Evropska alijansa za prakse (EAfA) organizovali su 5. regionalni seminar, u formatu vebinara, kako bi razgovarali o razvoju politike na polju šegrtovanja i učenja na radu u zemljama kandidatima za članstvo u EU. Oko 70 učesnika pridružilo se onlajn događaju, uključujući članove EAfA, aktere na nivou EU, socijalne partnere, predstavnike Evropske mreže šegrta i druge relevantne zainteresovane strane u evropskom sektoru strukovnog obrazovanja i obuke (VET).

Havijer Mateu de Kortada, Direktor jedinice za politiku Evropske fondacije za obuku, započeo je uzimajući u obzir događaje u zemljama kandidatima za članstvo, počevši od Riške deklaracije iz 2015. godine, kojom je dogovoren novi set srednjoročnih rezultata (MTD) u pružanju strukovnog obrazovanja i obuke za period od 2015. do 2020. godine. Države kandidati za članstvo u EU postigle su impresivan napredak u svim oblastima definisanim Deklaracijom, pokazujući značajno i rastuće interesovanje za učenja na radu.

Norbert Šebel, Vođa tima Generalnog direktorata za zapošljavanje, socijalna pitanja i inkluziju Evropske komisije, istakao je nove evropske politike u oblastima sticanja vještina i zapošljavanja mladih, kao i unapređivanja vještina i prekvalifikacije odraslih, uključujući Podršku za zapošljavanje mladih i novi Pakt za vještine u okviru novog Evropskog programa vještina. EAfA, mreža sa mnogo aktera koja broji 300 članova, posvećena je jačanju kvaliteta, ponude i imidža šegrtovanja u Evropi i promovisanju mobilnosti šegrtovanja.

PRVI PANEL O KLJUČNIM DOGAĐAJIMA U ALBANIJI I SJEVERNOJ MAKEDONIJI

Prva panel diskusija bila je usredsređena na najnovije državne reforme u Albaniji i Sjevernoj Makedoniji, kojoj su prisustvovali Ejvis Gišti, generalni direktor Nacionalne agencije za obrazovanje, strukovnu obuku i kvalifikacije Albanije, pri Ministarstvu finansija i ekonomije Albanije, i Zoran Jovceovski, savjetnik iz Centra za strukovnu obuku i obrazovanje „Goce Delcev“ iz Sjeverne Makedonije. Oba predstavnika su istakla ključna dostignuća u razvoju i primjeni učenja na radu, uključujući reforme i nove propise, razvoj dualnog obrazovanja i zajedničku ulogu škola i kompanija.

European
Commission

ALBANIJA

- Nova Strategija zapošljavanja i kompetencija 2014–2020 produžena je do 2022. godine. Strategija ima za cilj jačanje veza između učenja i rada, olakšavajući prelazak sa obrazovanja na rad.
- U 2017. godini primijenjen je novi nacionalni pravni okvir koji definiše standarde kvaliteta, procedura i odgovornosti za sve aktere uključene u razvoj i primjenu učenja na radu.
- Predviđeno je ozbiljnije uključivanje socijalnih partnera ponovnim aktiviranjem Nacionalnog savjeta za strukovno obrazovanje i obuku 2019. godine, kao i izraženija zastupljenost privatnog sektora u odborima pružalaca.
- Takođe su napravljeni planovi za uspostavljanje do deset sektorskih odbora (SO). Trenutno je prvi SO postavljen kao pilot.

SJEVERNA MAKEDONIJA

- Od 2015. godine, reformisani su i trogodišnji i četvorogodišnji smjerovi strukovnog obrazovanja, ojačavajući učenje na radu. Četvorogodišnji smjer broji oko 90% ukupnog broja učenika strukovnog obrazovnog programa.
- Usvojen je koncept procesa učenja na radu, čiji je cilj pružanje osnovnih informacija i smjernica za primjenu strukovnog obrazovanja, obuka i učenja na radu.
- Podstiče se jača saradnja između škola i kompanija, posebno kako bi se osiguralo da kvalifikacije odražavaju potrebe preduzeća.
- Usvojen je program o zdravlju i bezbjednosti na radu, koji predviđa da svi šegrti prođu obaveznu obuku prije započinjanja dijela programa koji se tiče učenja na radu.

DRUGI PANEL O KLJUČNIM DOGAĐAJIMA U CRNOJ GORI, SRBIJI I TURSKOJ

Druga panel diskusija je istakla nedavne događaje u politici u Crnoj Gori, Srbiji i Turskoj, a prisustvovala su Ana Marković, šefica Odjeljenja za obrazovanje i podršku članovima Unije poslodavaca Crne Gore, Mirjana Kovačević, šefica Centra za obrazovanje, direktor Akademije iz Privredne komore Srbije, i Suleiman Akul, šef Odjeljenja za strukovno obrazovanje zasnovano na radu iz Generalnog direktorata za strukovno obrazovanje i obuku Ministarstva nacionalnog obrazovanja Turske. Tri predstavnika su predstavila napredak postignut u oblastima dualnog obrazovanja i saradnje između javnog i privatnog sektora, kao i u usvajanju koncepta učenja na radu, uključujući nove reforme i propise.

CRNA GORA

- Zakon o strukovnom obrazovanju (2017) izmijenjen je tako da uvodi: prava i obaveze partnera u strukovnom obrazovanju i obuci; pismeni ugovor između šegrti i škole; minimalnu zakonsku zaradu za šegrti; i akreditovane programe obuke za kompanijske trenere.
- Statistike pokazuju da se broj učenika u trogodišnjem dualnom obrazovanom programu neprekidno povećava od 2017. godine.
- Uloga udruženja poslodavaca će biti ojačana na polju akreditacije radnih mjesta i ocjenjivanja učenika.

SRBIJA

- Dva ključna zakona o dualnom obrazovanju u potpunosti su primijenjena u septembru 2019. godine. Izmjena i dopuna iz 2020. godine imala je za cilj da olakša učešće kompanija u programima učenja na radu.
- Izrađen je master plan pod nazivom „Primjena dualnog obrazovanja“. Plan uključuje informacije o procesu, odgovornostima i praćenju dualnog obrazovanja.
- Pokrenuta je analiza troškova i koristi koja će se koristiti za privlačenje većeg broja kompanija da učestvuju u dualnom obrazovanju.

TURSKA

- Obuka za šegrti bila je uključena u programu obaveznog obrazovanja, a centri za strukovno obrazovanje su reorganizovani u formalne institucije za srednje obrazovanje.
- Uvedena je javna finansijska podrška kompanijama koje zapošljavaju šegrti.
- Teorijski e-ispit za početnike i majstore, kao i ispiti vještina snimljeni su kamerom.
- Analiza troškova i koristi sprovedena je u prvoj polovini 2020. godine u saradnji sa ETF-om.

KLJUČNE INTERVENCIJE STEFANA TOMASA (ETF) I SAFETA GERKSHALIUA (KOMORSKI INVESTICIONI FORUM ZAPADNOBALKANSKE ŠESTORKE)

U svjetlu očiglednog napretka postignutog od Riške deklaracije održane prije pet godina, ETF je pohvalio zemlje kandidate za njihov trud i značajna postignuća. **Stefan Tomas**, specijalista za politike i sisteme strukovnog obrazovanja u ETF-u, naglasio je kako je sada više nego ikad od ključne važnosti osigurati pomno praćenje i dobru saradnju svih aktera. **Safet Gerkskaliu**, Generalni sekretar Komorskog investicionog foruma zapadnobalkanske šestorke, ponovio je značaj saradnje i dijaloga u partnerstvima između javnog i privatnog sektora. Da bi se

Zapošljavanje,
socijalna pitanja
i inkluzija

European
Commission

obezbjedio lakši prelaz između obrazovanja i radnih mjesta, potrebna je veća svijest o mogućnostima strukovnog obrazovanja u poslovnoj zajednici, kao i među mladim ljudima i njihovim roditeljima.

Oliver Diehl

„U vremenima ekonomskih previranja, sektor strukovnog obrazovanja i obuka ponovo se pokazao kao spasilac života“

Oliver Dil, Pomoćnik šefa odjeljenja predsjedništva EU, Savezno ministarstvo obrazovanja i istraživanja, Njemačka

PREDSEDNIŠTVO EU GLEDA UNAPRIJED – BUDUĆNOST UČENJA NA RADU I ŠEGRTOVANJA U EVROPI

Oliver Dil, Pomoćnik šefa odjeljenja predsjedništva EU Saveznog ministarstva obrazovanja i istraživanja u Njemačkoj, istakao je prioritete za strukovno obrazovanje i obuku trenutnog predsjedništva: inovativno i fleksibilno strukovno obrazovanje i obuka, nova kultura i cjeloživotno učenje, održivost i zeleno strukovno obrazovanje i obuka, kao i internacionalizacija. Dr Dil je sa optimizmom naznačio potencijal strukovnog obrazovanja i obuka zato što je visoko prilagodljiv i stoga u stanju da pomogne Evropi da prekvalifikuje i dokvalifikuje svoju radnu snagu i pomogne u jačanju postpandemijskog ekonomskog oporavka.

ZAKLJUČCI I FINALAN POZIV

Uzimajući riječ posljednji put, **Havijer Mateu de Kortada** iskazao je posvećenost ETF-a da u potpunosti doprinese ciljevima evropske politike i rekao da će ETF nastaviti da podržava veće učešće zemalja kandidata. **Norbert Šebel** zaključio je izlaganje naglašavajući koliko je strukovno obrazovanje važno u novoj normalnosti i pozdravio je inovacije koje su se pojavile tokom vebinara - posebno predstavljenu analizu troškova i koristi. Na kraju, svim učesnicima upućen je poziv na događaj u okviru EAfA Evropske nedjelje strukovnih vještina koji se održava 9. i 10. novembra: *Šegrtovanje i dvostruka zelena i digitalna tranzicija: izazovi i mogućnosti koje slijede.*

Učesnici su pozvani da prate online događaje [Evropske nedjelje strukovnih vještina 2020, od 9. do 13. novembra](#). #DiscoverYourTalent #EU VocationalSkills

#ApprenEU

Pronađite više informacija o Evropskoj nedjelji strukovnih vještina [ovdje](#) Pridružite se našoj LinkedIn grupi [ovdje](#)

Prijavite se da biste dobijali naš kvartalni EAfA bilten

- Članovi EAfA [ovdje](#)
- Oni koji nisu članovi EAfA [ovdje](#)